

Q.P. Code :16628

[Time: Three Hours]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- Q 1** Answer in not more than two sentences 20
- What is criminology?
 - Who is a juvenile delinquent under the Juvenile Justice Act?
 - Name any two theories of punishment
 - What is parole?
 - Name any two schools of criminology
 - What is crime syndicate?
 - What is observation home?
 - Define "white collar crime"
 - Write any two causes of corruption
 - Write any two ways to curb prostitution.
- Q 2** Write short notes (any four) 20
- Organized crime in India
 - Interpol
 - Victimology
 - Preventive theory of crime.
 - Neo- classical school
 - Positive school
- Q 3** Solve any two of the following 12
- Shyam, a 13 year old boy left home because of ill treatment by parents. He started begging on Roads, Seema a prostitute take him to the brothel house. She gave him employment there
 - Is Seema guilty of any offence? How?
 - What mechanism our Government is having for rehabilitation of a child like Shyam?
 - Pintu was Convicted under section 302, 376 of I.P.C and sentenced to life imprisonment. He started living spiritual life inside the prison. The criminal gang members inside the prison started harassing him.
 - What remedy you would like to suggest Pintu?
 - What mechanism we have inside the prison to curb such activities?
 - Sessions court convicted Geeta, a pregnant women living in live-in-relationship with Sonu for causing Sonu grievous hurt because of his ill treatment to her.
 - Can she be released on parole? On what grounds?
 - What is the impact of live in relationship on the society?
- Q 4** Answer any four of the following 48
- Explain in detail the function and procedure of Juvenile Justice Board.
 - Explain in detail Dr. Lombroso's theory of Born Criminals.
 - Write a detail note on the sociological school of criminology

Q.P. Code :16628

- d) Explain the following
 - i) Prison reform in India
 - ii) Open Air prisons in India
 - e) Explain the following in detail
 - i) Bio- physical factors and criminology
 - ii) Drugs addiction as a cause of crime
 - f) The aim of criminology and victimology is to find causes and solution for prevention of crime. Explain.
-

munotes.in

Q.P. Code :16628

[वेळ: तीन तास]

[गुण:१००]

आपल्याला योग्य प्रश्न संच मिळाला आहे का याची खात्री करून घ्या.

प्र.१. खालील सूचनांप्रमाणे उत्तरे लिहा.
दोन ओळीत उत्तरे लिहा.

२०

- अ. गुन्हेशास्त्र म्हणजे काय?
- ब. बालगुन्हेगारी कायद्याप्रमाणे बालगुन्हेगार म्हणजे कोण ?
- क. शिक्षेविषयक कोणत्याही दोन विचारप्रणाली लिहा.
- ड. पॅरोल म्हणजे काय?
- इ. गुन्हेशास्त्राच्या कोणत्याही दोन विचारधारा सांगा.
- फ. क्राईम सिंडीकेट म्हणजे काय ?
- ग. निरीक्षण गृह म्हणजे काय?
- ह. "व्हाईट कॉलर गुन्हे" व्याख्या लिहा.
- ई. भ्रष्टाचाराची कोणतेही दोन कारणे लिहा.
- ज. "वेश्याव्यवसाय" मोडून काढण्यासाठी कोणतेही दोन मार्ग लिहा.

प्र.२. टिपा लिहा (कोणत्याही चार)

२०

- अ. भारतातील संघटीत गुन्हेगारी
- ब. इंटरपोल
- क. व्हीक्टिमॉलॉजी
- ड. गुन्ह्याची प्रतिबंधात्मक विचारप्रणाली
- इ. नवीन शास्त्रीय विचारप्रणाली
- फ. पॉझिटिव्ह विचार धारा

प्र.३. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

१२

- अ. शाम या १३ वर्षांच्या मुलाने वडिलांच्या त्रासाला कंटाळून घर सोडले. त्याने रस्त्यावर भिक मागायला चालू केले. त्यानंतर सीमा नावाच्या वेश्येने त्याला कुंटणखाण्यात केले. तिने त्याला तिने रोजगार दिला.

- १) सीमा कुठल्या गुन्ह्याची दोषी आहे का? कसे ?
- २) शामसारख्या मुलांचे पुर्नवसन करण्यासाठी शासनाकडे कोणती यंत्रणा आहे.

Q.P. Code :16628

ब. पिंटूला भा. दं. वि. संहितेच्या कलम ३०२ आणि ३७६ खाली दोषी ठरवण्यात आले. त्याला जन्मठेपेची शिक्षा झाली. तुरुंगात त्याने अध्यात्मिक जिवन जगणे सुरु केले. तुरांगातिल गुन्हेजगतातील लोकांनी त्याला चास द्यायला सुरुवात केली.

१. तुम्ही पिंटूला काय उपाय सुचवाल?

२. तुरुंगातील अशा प्रकारच्या कारवाया मोडून काढण्यासाठी आपल्याकडे काय यंत्रणा आहे?

क. सत्र न्यायालयाने सिमा नावाच्या गरोदर महिलेला, जी सोनू बरोबर 'लिव्ह-इन' रिलेशनशिपमध्ये राहत होती, सोनूला गंभिर दुखापत केल्यावरून दोषी धरले.

१. तिला पॅरोलवर सोडण्यात येईल का ? कुठल्या कारणांसाठी?

२. लिव्ह-इन रिलेशनशिपचा समाजावर काय परिणाम झालेला आहे?

प्र.४. कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

४२

अ. "बाल न्याय मंडळाची कार्ये आणि कार्यपद्धती विस्तृतपणे स्पष्ट करा.

ब. डॉ. लोम्ब्रोझोची "जन्मतःच गुन्हेगार" ही विचारप्रणाली स्पष्ट करा.

क. गुन्हेशास्त्राच्या सामाजिक विचारप्रणालीवर विस्तृतपणे टिप्पणी करा.

ड. खालील गोष्टी स्पष्ट करा.

१) भारतातील तुरुंग सुधारणा

२) भारतातील मुक्त तुरुंग

इ. खालील गोष्टी विस्तृतपणे स्पष्ट करा.

१) जैव- भौतिक अंग आणि गुन्हेशास्त्र

२) नशेच्या अधीन जाणे हे गुन्हेयामागचे एक करण.

फ. गुन्हेशास्त्र आणि व्हीक्टीमॉलॉजी चा उद्देश हा गुन्हेयास प्रतिबंध करण्यासाठी गुन्हेयामागची कारणे आणि उपाय शोधून काढणे हा आहे-स्पष्ट करा.